

साप्ताहिक चालू घडामोडी 14 मे 2023 ते 20 मे 2023

राष्ट्रीय बातम्या

पांडवांनी बांधलेल्या तुंगनाथ मंदिराला राष्ट्रीय स्मारक घोषित केले.

- उत्तराखंडमधील रुद्रप्रयाग येथे असलेले तुंगनाथ हे जगातील सर्वोच्च शिवमंदिरांपैकी एक नाही तर पाच पंचकेदार मंदिरांपैकी सर्वोच्च मंदिर आहे. अलीकडे, ते राष्ट्रीय स्मारक म्हणून नियुक्त केले गेले आहे. केंद्र सरकारने 27 मार्च रोजीच्या अधिसूचनेत तुंगनाथला राष्ट्रीय महत्त्वाचे स्मारक घोषित केले. देवराज सिंह रौतेला यांच्या नेतृत्वाखालील भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI) ने पुष्टी केली की ते या ओळखीसाठी महत्त्वपूर्ण कालावधीसाठी काम करत होते.

गृहमंत्री अमित शहा यांनी नवी दिल्ली येथे विधान मसुदा तयार करण्याच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले.

- गृहमंत्री अमित शहा यांनी नवी दिल्ली येथे विधान मसुदा तयार करण्याच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले. संसद, राज्य विधानमंडळे, विविध मंत्रालये, वैधानिक संस्था आणि इतर सरकारी विभाग यांच्या अधिकाऱ्यांमध्ये विधान मसुदा तयार करण्याच्या तत्वांची आणि पद्धतींची अधिक चांगली समज निर्माण करणे हा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे.

दर्जेदार शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी UGC ने नवीन वेबसाइट, UTAH आणि PoP पोर्टल सुरु केले.

- विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (UGC) भारतातील दर्जेदार शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी UTAH (Undertaking Transformative Strategies and Actions in Higher Education) पोर्टल आणि Professor of Practice (PoP) पोर्टल ही नवीन वेबसाइट सुरु केली आहे. या नवीन उपक्रमांची सुरुवात हे UGC ने भारतातील दर्जेदार शिक्षणाला चालना देण्याच्या प्रयत्नांमध्ये एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे. नवीन वेबसाइट, UTAH पोर्टल आणि PoP पोर्टल विद्यार्थ्यांना, प्राध्यापकांना आणि विद्यापीठांना मौल्यवान संसाधने प्रदान करेल आणि भारतातील उच्च शिक्षणाची गुणवत्ता सुधारण्यास मदत करेल.

श्री भूपेंद्र यादव यांनी मेरी लाइफ अँप लॉच केले.

- केंद्रीय पर्यावरण, वने आणि हवामान बदल मंत्री श्री भूपेंद्र यादव यांनी लॉच केलेले मेरी लाइफ अँप मिशन लाइफ नावाच्या जागतिक जन चळवळीत व्यक्ती आणि समुदायांच्या प्रगतीचा मागोवा घेण्याच्या मार्गात क्रांती घडवून आणण्यासाठी सज्ज आहे. पंतप्रधानांच्या दूरदृष्टीने प्रेरित होऊन, या चळवळीचा उद्देश लोकांना पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी आणि शाश्वत जीवनशैली अंगीकारण्यासाठी कृती करण्याकडे प्रवृत्त करण्याचा प्रयत्न आहे.

केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह दिल्लीत आठव्या अखिल भारतीय पेन्शन अदालतचे उद्घाटन करणार आहेत.

- केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह 17 मे रोजी दिल्लीत 8 व्या अखिल भारतीय पेन्शन अदालतचे उद्घाटन करणार आहेत. पेन्शन आणि पेन्शनर्स कल्याण विभागातर्फे आयोजित या उपक्रमाचा उद्देश जुनाट पेन्शन-संबंधित प्रकरणांचे निराकरण करणे आहे. याव्यतिरिक्त, मंत्री 50 व्या निवृत्तीपूर्व समुपदेशन (PRC) कार्यशाळेचे अध्यक्षस्थान करतील, सेवानिवृत्त नागरी कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्तीमध्ये सुरळीत संक्रमणासाठी आवश्यक माहिती आणि मार्गदर्शन प्रदान करेल.

केंद्रीय मंत्री श्री अश्विनी वैष्णव यांच्या हस्ते संचार साथी पोर्टल लॉच करण्यात आले.

- केंद्रीय दळणवळण मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी नवी दिल्ली येथे आयोजित एका कार्यक्रमात संचार साथी पोर्टल लॉच केले. हरवलेल्या मोबाईल फोनचा मागोवा घेणे आणि ब्लॉक करणे यासारख्या अत्यावश्यक सेवा प्रदान करून मोबाईल फोन वापरकर्त्यांना सक्षम करणे हे नागरिक-केंद्रित पोर्टलचे उद्दिष्ट आहे.

केंद्रीय मंत्रिमंडळाने IT हार्डवेअरसाठी 17,000 कोटी रुपयांच्या PLI 2.0 योजनेला मंजूरी दिली.

- एका महत्त्वपूर्ण घडामोडीमध्ये, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने IT हार्डवेअर विभागासाठी प्रॉडक्शन लिंकड इन्सॅटिव्ह (PLI) योजनेला 17,000 कोटी रुपयांच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीसह मंजूरी दिली आहे. IT हार्डवेअरसाठी ही PLI योजना 2.0 चे उद्दिष्ट मोबाईल फोनसाठी लागू केलेल्या PLI योजनेच्या उपलब्धीचा लाभ घेण्याचे आहे, ज्याने भारताला जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा मोबाईल फोन निर्माता म्हणून स्थापित करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. विशेष म्हणजे, मोबाईल फोनच्या निर्यातीने देखील यावर्षी \$11 अब्ज डॉलरचा (सुमारे 90 हजार कोटी रुपयांचा) टप्पा ओलांडला आहे.

केंद्र सरकारने प्रवेगक कॉर्पोरेट एक्झिट प्रोसेसिंग सेंटर स्थापन केले.

- कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने (MCA) निष्क्रिय कंपन्यांची प्रक्रिया सुलभ आणि अधिक कार्यक्षम बनवण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलले आहे. सेंटर फॉर प्रोसेसिंग एक्सेलरेटेड कॉर्पोरेट एक्झिट (C-PACE) च्या स्थापनेद्वारे हे साध्य केले गेले आहे, जे कंपन्या संपुष्टात आणण्याच्या प्रक्रियेचे केंद्रीकरण करेल.

मुख्य मुद्दे

- C-PACE ची स्थापना केवळ रजिस्ट्रीवरील ताण कमी करणार नाही, तर रजिस्ट्री स्वच्छ ठेवली जाईल, भागधारकांना अधिक अर्थपूर्ण आणि अचूक डेटा प्रदान करेल.
- C-PACE ची निर्मिती हा व्यवसाय करण्यास सुलभता आणि कंपन्यांसाठी बाहेर पडणे सुलभ करण्याच्या MCA च्या वचनबद्धतेचा एक भाग आहे. कलम 396 च्या उप-कलम (1) अंतर्गत, C-PACE अर्जाची प्रक्रिया आणि निपटारा करण्यासाठी रजिस्ट्रार ऑफ कंपनीज (ROC) अंतर्गत कार्य करेल.

किरेन रिजिजू यांनी केंद्रीय कायदा मंत्री पद सोडले आहे आणि आता ते भूविज्ञान मंत्रालयाचे पोर्टफोलिओ स्वीकारतील.

- किरेन रिजिजू यांनी केंद्रीय कायदा मंत्री पद सोडले आहे आणि आता ते भूविज्ञान मंत्रालयाचे पोर्टफोलिओ स्वीकारतील. अर्जुन राम मेघवाल यांना त्यांच्या विद्यमान खात्यांव्यतिरिक्त कायदा आणि न्याय मंत्रालयात राज्यमंत्री म्हणून स्वतंत्र कार्यभार सोपवण्यात आला आहे. रिजिजू यांनी 8 जुलै 2021 रोजी कायदा व न्याय मंत्री म्हणून पदभार स्वीकारला.

आयुष मंत्रालय आणि आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाने संयुक्तपणे जनतेच्या कल्याणासाठी "एकात्मिक आरोग्य" ला प्राधान्य देण्याची त्यांची वचनबद्धता जाहीर केली आहे.

- आयुष मंत्रालय आणि आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाने संयुक्तपणे जनतेच्या कल्याणासाठी "एकात्मिक आरोग्य" ला प्राधान्य देण्याची त्यांची वचनबद्धता जाहीर केली आहे. ही घोषणा राष्ट्रीय आयुष मिशन कॉन्क्लेव्हमध्ये करण्यात आली, या दोन दिवसीय कार्यक्रमाचे उद्घाटन श्री सर्बानंद सोनोवाल, आयुष आणि बंदरे, जहाज आणि जलमार्ग केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री यांनी केले. केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री डॉ. मनसुख मांडविया यांच्यासह मान्यवर अतिथींनी या कॉन्क्लेव्हला हजेरी लावली होती.

डॉ. एल मुरुगन यांनी 76 व्या कान आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवात मार्च ३ फिल्म येथे इंडिया पॅव्हेलियनचे उद्घाटन केले.

- फ्रान्समधील 76 व्या कान्स आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवात केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण राज्यमंत्री डॉ. एल मुरुगन यांच्या हस्ते इंडिया पॅव्हेलियनचे उद्घाटन करण्यात आले. पॅव्हेलियन भारताची समृद्ध संस्कृती, वारसा आणि तिची भरभराट होत असलेली सर्जनशील अर्थव्यवस्था जागतिक प्रेक्षकांसमोर दाखवते. या कार्यक्रमाला फ्रान्समधील भारताचे राजदूत जावेद अश्रफ, माहिती आणि प्रसारण मंत्रालयाचे सहसचिव प्रितुल कुमार आणि भारतीय चित्रपट उद्योगातील प्रमुख व्यक्तींची उपस्थिती होती.

पंतप्रधान मोदींनी आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय एक्स्पो 2023 चे उद्घाटन केले.

- प्रगती मैदानावर इंटरनॅशनल म्युझियम एक्स्पो 2023 चे उद्घाटन करताना, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भारताच्या वारशाचे रक्षण करण्याच्या त्यांच्या सरकारच्या वचनबद्धतेवर जोर दिला. तथापि, स्वातंत्र्यानंतर या कारणासाठी अपुरे प्रयत्न केले गेले याबद्दल त्यांनी खेद व्यक्त केला. इंटरनॅशनल म्युझियम एक्स्पो 2023 ची थीम museums, sustainability, and well-being आहे.

महाराष्ट्र राज्य बातम्या**एमआयटी-वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटीमध्ये आशियातील पहिली उपसमुद्र संशोधन प्रयोगशाळा पुणे येथे तयार झाली.**

- MIT-वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी (WPU) ने जागतिक तेल आणि वायू उद्योगासाठी बहु-अनुशासनात्मक प्रतिभा वाढवण्याच्या उद्देशाने आशियातील पहिली उपसमुद्र संशोधन प्रयोगशाळा पुणे येथे तयार केली आहे. अकर सोल्युशन्सच्या सहकार्याने तयार करण्यात आलेल्या अत्याधुनिक सुविधेचा उद्देश जागतिक तेल आणि वायू उद्योगासाठी वास्तविक जगाचा अनुभव प्रदान करून आणि बहु-अनुशासनात्मक प्रतिभेला चालना देऊन प्रशिक्षण आणि शिक्षणामध्ये क्रांती घडवून आणण्याचे आहे.

देशातील वैशिष्ट्यपूर्ण अशा सुशासन नियमावलीस मुख्यमंत्र्यांची मान्यता मिळाली.

- देशातील वैशिष्ट्यपूर्ण अशा सुशासन नियमावली 2023 ला आज मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी मान्यता दिल्याने राज्याचे प्रशासन अधिक गतिमान, पारदर्शी होण्यास मदत होणार असून यात वातावरणीय बदलाच्या परिणामावरील कार्यवाहीसाठी स्वतंत्र कक्षाच्या निर्मितीचा देखील अंतर्भाव असणार आहे. राज्याचे प्रशासन उत्तरदायी, सुलभ, गतिमान आणि पारदर्शी व्हावे यासाठी हे पाउल उचलण्यात आले आहे.
- शासकीय सेवा आणि योजनांचा लाभ सुलभरित्या मिळावा. यासाठी सामान्यांच्या समस्या आणि शासकीय कार्यपद्धती यांची सांगड घालावी व अन्य राज्यांना आदर्श ठरेल अशी सुशासन नियमावली तयार करण्यात आली आहे. यामध्ये विभागनिहाय 161 निर्देशांक तयार करण्यात आले असून अगदी जिल्हा पातळीपर्यंत या निर्देशांकाच्या आधारे सुशासनाची कामगिरी तपासली जाईल.

राज्य बातम्या

मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांनी नुकतेच डेहराडून येथील दून विद्यापीठात राष्ट्रीय होमिओपॅथिक अधिवेशन 'होमिओकॉन 2023' चे उद्घाटन केले.

- मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांनी नुकतेच डेहराडून येथील दून विद्यापीठात राष्ट्रीय होमिओपॅथिक अधिवेशन 'होमिओकॉन 2023' चे उद्घाटन केले. या अधिवेशनाचे उद्दिष्ट आहे की होमिओपॅथीचे महत्त्व जगभरातील दुसऱ्या क्रमांकाची औषध प्रणाली म्हणून प्रदर्शित करणे, विशेषतः कोविड-19 महामारीदरम्यान तिची भूमिका अधोरेखित करणे. उत्तराखंडला एक प्रमुख आयुष (आयुर्वेद, योग, युनानी, सिद्ध आणि होमिओपॅथी) प्रदेश म्हणून स्थापित करण्याच्या राज्य सरकारच्या वचनबद्धतेसह, या कार्यक्रमाने होमिओपॅथी उपचारांचे आर्थिक आणि प्रभावी स्वरूप अधोरेखित केले.

भौगोलिक संकेत (GI) टॅग केलेल्या वस्तूंच्या कमाल संख्येच्या बाबतीत उत्तर प्रदेश आता देशात दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- भौगोलिक संकेत (GI) टॅग केलेल्या वस्तूंच्या कमाल संख्येच्या बाबतीत उत्तर प्रदेश आता देशात दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. राज्याला आणखी तीन एक जिल्हा एक उत्पादन (ODOP) हस्तकलेसाठी GI टॅग मिळाले आहेत, ज्यामुळे राज्यातील GI-टॅग केलेल्या उत्पादनांची संख्या 48 वर पोहोचली आहे. तीन नवीन-टॅग केलेल्या ODOP हस्तकला म्हणजे मैनपुरी तरकाशी, महोबा गौरा स्टोन क्राफ्ट आणि सांभाळ शिंगाची कलाकुसर. GI टॅग ही उत्तर प्रदेश राज्यासाठी एक मौल्यवान संपत्ती आहे. हे राज्याच्या पारंपारिक हस्तकला आणि उत्पादनांना प्रोत्साहन देण्यास मदत करते आणि स्थानिक अर्थव्यवस्थेला चालना देण्यास देखील मदत करते.

ग्रामीण भागातील मुलांसाठी 'पहल' या ऑनलाइन शिक्षण कार्यक्रमाचे उद्घाटन करण्यात आले.

- ऑनलाइन ग्रामीण शिक्षण उपक्रम 'पहल' अधिकृतपणे मुख्य सचिव दुर्गा शंकर मिश्रा यांच्या हस्ते सरोजिनी नगर येथील सरकारी यूपी सेनिक इंटर कॉलेजमध्ये सुरू करण्यात आला. माध्यमिक शिक्षण विभाग आणि IIT कानपूर यांच्यातील भागीदारीतून विकसित करण्यात आलेल्या या कार्यक्रमाचा उद्देश ग्रामीण समुदायांना ऑनलाइन प्लॅटफॉर्मद्वारे शिक्षण देणे हा आहे.

शाश्वत विकास उद्दिष्टांची प्रगती मोजणारे भोपाळ हे पहिले शहर बनले आहे.

- मध्य प्रदेशची राजधानी भोपाळ हे शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) साध्य करण्याच्या दिशेने प्रगती मोजणारे भारतातील पहिले शहर बनले आहे. शहराने स्वैच्छिक स्थानिक पुनरावलोकन (VLR) प्रक्रिया स्वीकारली आहे, जे एक साधन आहे जे शहरांना त्यांच्या SDGs वर त्यांच्या प्रगतीचे मूल्यांकन करण्यास आणि त्यांना सुधारण्याची आवश्यकता असलेल्या क्षेत्रांची ओळख करण्यास मदत करते.

कर्नाटकचे पुढील मुख्यमंत्री सिद्धरामय्या असतील.

- सिद्धरामय्या कर्नाटकचे पुढील मुख्यमंत्री बनणार आहेत, तर डीके शिवकुमार त्यांचे उपमुख्यमंत्री आहेत. दोन्ही नेत्यांनी आवर्तन व्यवस्थेवर सहमती दर्शवल्याने काँग्रेस पक्षाने हा निर्णय घेतला. सिद्धरामय्या 2.5 वर्षांच्या कालावधीसाठी मुख्यमंत्री म्हणून काम करतील, त्यानंतर शिवकुमार हे पद स्वीकारतील.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

लुडोविट ओडोर यांनी स्लोव्हाकियाचे काळजीवाहू पंतप्रधान म्हणून कार्यभार स्वीकारला.

- स्लोव्हाकियाचे नॅशनल बँक ऑफ स्लोव्हाकियाचे माजी व्हाईस-गव्हर्नर लुडोविट ओडोर यांची स्लोव्हाकियाचे नवीन काळजीवाहू पंतप्रधान म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. 7 मे रोजी माजी काळजीवाहू पंतप्रधान एडुआर्ड हेगर यांच्या राजीनाम्यानंतर, स्लोव्हाकचे अध्यक्ष झुझाना कॅप्टोव्हा यांनी ओडोर यांच्याकडे सप्टेंबरमध्ये होणाऱ्या संप निवडणुकांपर्यंत देशाचे नेतृत्व करण्याची जबाबदारी सोपवली.

लिबियाच्या संसदेने पंतप्रधान फाथी बाशाघा यांची हकालपट्टी केली आहे.

- देशाच्या पूर्वेकडील संसदेने पंतप्रधान फाथी बाशाघा यांना चौकशीसाठी संदर्भित करून आणि त्यांच्या जागी अर्थमंत्री ओसामा हमद यांची नियुक्ती करण्यासाठी मतदान केल्याने लिबियाचे राजकीय दृश्य गोंधळात पडले आहे.

ब्राझीलने अलीकडेच जंगली पक्ष्यांमध्ये हायली पॅथोजेनिक एव्हियन इन्फ्लुएंझा (HPAI) च्या प्रकरणांची पुष्टी केली आहे.

- जगातील प्रमुख चिकन निर्यातदार म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या ब्राझीलने अलीकडेच वन्य पक्ष्यांमध्ये हायली पॅथोजेनिक एव्हियन इन्फ्लुएंझा (HPAI) च्या प्रकरणांची पुष्टी केली आहे. जरी ही प्रकरणे देशातील पहिलीच घटना असल्याचे चिन्हांकित केले असले तरी, जागतिक प्राणी आरोग्य संघटनेच्या (WOAH) मार्गदर्शक तत्वांनुसार, ब्राझीलच्या पोल्ट्री उत्पादनांच्या आयातीवर बंदी आणली जाणार नाही, यावर ब्राझिलियन सरकार जोर देते. एव्हियन इन्फ्लुएंझा विषाणू पक्ष्यांच्या लोकसंख्येला आणि शेती क्षेत्राला धोका निर्माण करत असताना, ब्राझीलच्या पोल्ट्री उद्योगावर होणारा परिणाम मर्यादित राहिला आहे.

जागतिक बँकेने भारतात झुनोटिक रोगांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी \$82 दशलक्ष कर्ज मंजूर केले.

- जागतिक बँकेच्या कार्यकारी संचालक मंडळाने पशु आरोग्य व्यवस्थापनासाठी जागतिक सर्वोत्तम पद्धतींचा अवलंब करण्याच्या भारताच्या प्रयत्नांना पाठिंबा देण्यासाठी \$82 दशलक्ष कर्ज मंजूर केले आहे. लोक, प्राणी आणि पर्यावरण यांच्यातील परस्परसंबंध ओळखून स्थानिक झुनोटिक, सीमापार आणि उदयोन्मुख संसर्गजन्य रोगांना प्रतिबंध करणे, शोधणे आणि त्यांना प्रतिसाद देणे हे कर्जाचे उद्दिष्ट आहे.

म्यानमारला मदत करण्यासाठी भारताने "ऑपरेशन करुणा" सुरू केले.

- म्यानमारमधील मोचा चक्रीवादळामुळे प्रभावित झालेल्यांना मदत करण्यासाठी भारताने "ऑपरेशन करुणा" सुरू करून पुढाकार घेतला आहे. 18 मे रोजी, भारतीय नौदलाची जहाजे शिवालिक, कामोर्ता आणि सावित्री ही तीन जहाजे, अन्न पुरवठा, तंबू, आवश्यक औषधे, पाण्याचे पंप, पोर्टेबल जनरेटर, कपडे आणि स्वच्छताविषयक वस्तू यासारख्या आपत्कालीन मदत सामग्रीसह यंगूनमध्ये पोहोचल्या.

नियुक्ती बातम्या**कर्नाटकचे डीजीपी प्रवीण सूद यांची सीबीआयच्या पुढील संचालकपदी नियुक्ती करण्यात आली.**

- कर्नाटकचे पोलीस महासंचालक प्रवीण सूद यांची केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI) चे पुढील संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. 59 वर्षीय सुबोध कुमार जैस्वाल यांचा कार्यकाळ 25 मे रोजी संपल्यानंतर दोन वर्षांसाठी हे पद सांभाळतील

गीता राव गुप्ता यांची जागतिक महिला समस्यांसाठी अमेरिकेच्या राजदूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अमेरिकन सिनेटने भारतीय अमेरिकन गीता राव गुप्ता यांना स्टेट डिपार्टमेंटमध्ये जागतिक महिला समस्यांसाठी मोठ्या राजदूत म्हणून मान्यता दिली आहे. एका ट्विटमध्ये, विभागाने गुप्ता यांना अमेरिकेच्या परराष्ट्र धोरणाद्वारे महिला आणि मुलींच्या हक्कांना चालना देण्यासाठी त्यांच्या प्रयत्नांचा वापर करण्याची उत्सुकता व्यक्त केली. 51 विरुद्ध 47 मतांसह, यूएस सिनेटने या आठवड्याच्या सुरुवातीला गुप्ता यांची पुष्टी केली.

एअर मार्शल आशुतोष दीक्षित यांनी हवाई दलाचे उपप्रमुख म्हणून पदभार स्वीकारला.

- एअर मार्शल आशुतोष दीक्षित यांनी हवाई दलाचे उपप्रमुख म्हणून पदभार स्वीकारला, असे संरक्षण मंत्र्यांनी सांगितले. आशुतोष दीक्षित, नॅशनल डिफेन्स अकादमीचे माजी विद्यार्थी, 6 डिसेंबर 1986 रोजी फायटर स्टीममध्ये नियुक्त झाले. श्री दीक्षित हे एक पात्र फ्लाईंग इंस्ट्रक्टर तसेच प्रायोगिक चाचणी पायलट आहेत, त्यांना फायटर, ट्रेनर आणि 3,300 तासांपेक्षा जास्त उडण्याचा अनुभव आहे. वाहतूक विमान. 'सफेद सागर' आणि 'रक्षक' या ऑपरेशनमध्ये तो सहभागी झाला होता.

शिक्षणतज्ज्ञ मनोज सोनी केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) अध्यक्षपदाची शपथ घेणार आहेत.

- शिक्षणतज्ज्ञ मनोज सोनी केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) अध्यक्षपदाची शपथ घेणार आहेत. 28 जून 2017 रोजी आयोगात सदस्य म्हणून सामील झालेले सोनी 5 एप्रिल 2022 पासून UPSC चेअरमनची कर्तव्ये पार पाडत आहेत. UPSC मध्ये नियुक्तीपूर्वी सोनी यांनी तीन वेळा कुलगुरू म्हणून काम केले आहे. यामध्ये 1 ऑगस्ट 2009 ते 31 जुलै 2015 या कालावधीत डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मुक्त विद्यापीठ (BAOU), गुजरातचे कुलगुरू म्हणून सलग दोन टर्म समाविष्ट आहेत.

ड्युरोफ्लेक्सने विराट कोहलीला ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे.

- भारतीय मॅट्रेस ब्रँड, ड्युरोफ्लेक्सने भारताचा माजी कर्णधार आणि सध्याच्या काळातील सर्वोत्कृष्ट फलंदाजांपैकी एक असलेल्या विराट कोहलीची ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. 34 वर्षीय स्टार बॅटरसोबतच्या या सहवासानंतर, कंपनी दर्जेदार झोपेचा संदेश व्यापक प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचवू इच्छित आहे.

Paytm ने भावेश गुप्ता यांची अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली.

- Paytm ची मूळ कंपनी One 97 Communications Ltd ने फिनटेक कंपनीचे अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (COO) म्हणून भावेश गुप्ता यांची नियुक्ती जाहीर केली. याआधी वरिष्ठ उपाध्यक्ष म्हणून कार्यरत असलेले गुप्ता आता Paytm मधील विविध उभ्यांवर देखरेख करण्याची जबाबदारी स्वीकारतील, ज्यात कर्ज देणे, विमा, ऑनलाइन आणि ऑफलाइन पेमेंट, ग्राहक पेमेंट आणि वापरकर्ता वाढ, ऑपरेशनल जोखीम, फसवणूक जोखीम, यासारख्या महत्त्वाच्या उपक्रमांचे नेतृत्व करणे समाविष्ट आहे.

भारत सरकारने CCI चेअरपर्सन म्हणून रवनीत कौर यांची नियुक्ती केली.

- सरकारने रवनीत कौर यांची भारतीय स्पर्धा आयोगाच्या (CCI) अध्यक्षपदी नियुक्ती केली आहे. अशोक कुमार गुप्ता यांनी ऑक्टोबर 2022 मध्ये पद सोडल्यापासून स्पर्धा नियामकासाठी पूर्णवेळ अध्यक्ष नाही. CCI सदस्या संगीता वर्मा गेल्या वर्षी ऑक्टोबरपासून अध्यक्ष म्हणून काम पाहत आहेत. रवनीत कौर, 1988 पंजाब केडर IAS अधिकारी, यांची नियुक्ती कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी किंवा 65 वर्षे पूर्ण झाल्याच्या तारखेपर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे लवकरात लवकर असेल, त्यानुसार असेल.

प्रतिमा भुल्लर माल्डोनाडो या न्यूयॉर्क पोलीस विभागात (NYPD) सर्वोच्च पदावर असलेल्या दक्षिण आशियाई महिला बनल्या आहेत.

- भारतीय वंशाच्या कॅप्टन प्रतिमा भुल्लर माल्डोनाडो या न्यूयॉर्क पोलीस विभागात (NYPD) सर्वोच्च पदावर असलेल्या दक्षिण आशियाई महिला बनल्या आहेत. तिला गेल्या महिन्यात कॅप्टन पदावर बढती मिळाली होती. माल्डोनाडो, 45, यांचा जन्म भारतातील पंजाबमध्ये झाला होता आणि त्या 9 वर्षांची असताना तिच्या कुटुंबासह युनायटेड स्टेट्सला गेली. ती 1999 मध्ये NYPD मध्ये सामील झाली आणि त्यांनी गस्ती अधिकारी, गुप्तहेर आणि सार्जंट यासह विविध भूमिकांमध्ये काम केले आहे.

ए.के. जैन यांची केंद्र सरकारने नवीन पीएनजीआरबी अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली.

- पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू नियामक मंडळ (PNGRB) चे अध्यक्षपद अखेर भरले आहे. माजी कोळसा सचिव ए.के.जैन यांची पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी ही भूमिका घेण्यासाठी मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने नियुक्ती केली आहे. डिसेंबर 2020 पासून हे पद रिक्त आहे.

न्यायमूर्ती प्रशांत कुमार मिश्रा आणि ज्येष्ठ वकील केव्ही विश्वनाथन हे सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून शपथ घेतील.

- केंद्र सरकारने वकिलांच्या नियुक्तीला मंजुरी दिल्यानंतर न्यायमूर्ती प्रशांत कुमार मिश्रा आणि ज्येष्ठ वकील केव्ही विश्वनाथन हे सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून शपथ घेतील. भारताचे सरन्यायाधीश (CJI) डी. वाय. चंद्रचूड यांच्या अध्यक्षतेखालील सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमने केंद्राकडे त्यांच्या नावांची शिफारस केली होती.

अर्थव्यवस्था बातम्या

एप्रिलमध्ये, घाऊक किंमत-आधारित चलनवाढ वार्षिक आधारावर - 0.92% पर्यंत घसरली.

- एप्रिलमध्ये, घाऊक किंमत-आधारित महागाई वार्षिक आधारावर - 0.92% पर्यंत घसरली. ही घट रॉयटर्सच्या सर्वेक्षणातील अंदाजे 0.2% घटापेक्षा जास्त होती. मार्च 2023 च्या तुलनेत एप्रिल 2023 साठी WPI मध्ये महिना-दर-महिना बदल 0.0% वर अपरिवर्तित राहिला.

बँका जुलैपर्यंत LIBOR वापरणे पूर्णपणे बंद करतील अशी आरबीआयची अपेक्षा आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने वित्तीय संस्था आणि बँकांना पर्यायी संदर्भ दर, प्रामुख्याने सुरक्षित ओव्हरनाईट फायनान्सिंग रेट (SOFR) अवलंबण्याचे निर्देश दिले आहेत आणि लंडन इंटरबँक ऑफर रेट (LIBOR) आणि मुंबई इंटरबँकवरील त्यांचे अवलंबन संपुष्टात आणले आहे.

भारताचा परकीय चलन साठा 11 महिन्यांच्या उच्चांकावर \$595.9 वर गेला आहे.

- 5 मे 2023 रोजी संपलेल्या आठवड्यात भारताच्या परकीय चलनाच्या साठ्यात \$7.196 अब्जची वाढ होऊन \$595.976 अब्ज झाली, जी 11 महिन्यांचा उच्चांक आहे. हे मागील आठवड्यापूर्वी \$4.532 अब्जच्या वाढीचे अनुसरण करते. परकीय चलन मालमत्तेमध्ये (FCA) सर्वात लक्षणीय वाढ दिसून आली, ती या आठवड्यात \$6.536 अब्जने वाढून \$526.021 अब्ज झाली.

बँक ऑफ बडोदाने त्यांच्या डिजिटल प्लॅटफॉर्मवर इलेक्ट्रॉनिक बँक गॅरंटी लाँच केली.

- बँक ऑफ बडोदा, एक सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक, इलेक्ट्रॉनिक बँक गॅरंटी (BG) प्रणाली लाँच करण्यासाठी, भारतीय दिवाळखोरी आणि दिवाळखोरी मंडळाने नियुक्त केलेली सरकारी-समर्थित माहिती उपयुक्तता, नॅशनल ई-गव्हर्नन्स सर्व्हिसेस लिमिटेड (NeSL) सोबत भागीदारीची घोषणा केली आहे.

रिझर्व्ह बँकेने 7 NBFC चे नोंदणी प्रमाणपत्र आणि 14 NBFC चे सरेंडर परवाने रद्द केले.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने वित्तीय क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण कारवाई केली आहे, सात नॉन-बँकिंग फायनान्स कंपन्यांचे (NBFC) नोंदणी प्रमाणपत्र रद्द केले आहे आणि 14 NBFC च्या आत्मसमर्पण परवानग्या स्वीकारल्या आहेत. या हालचालींचा उद्देश नॉन-बँकिंग वित्तीय संस्था (NBFI) क्षेत्राचे नियमन आणि स्थिरता राखणे आहे. RBI च्या कृतींचे तपशील येथे आहेत.

RBI ने खालील सात NBFC चे नोंदणी प्रमाणपत्र रद्द केले आहे:

1. कुर्ग टी कंपनी
2. त्रिमूर्ती फिनवेस्ट
3. पूर्व पश्चिम फिनवेस्ट इंडिया
4. जेव्ही मोदी सिव्क्युरिटीज
5. केके पटेल वित्त
6. पुर्वी फिनवेस्ट
7. जेनफिन कॅपिटल प्रायव्हेट लिमिटेड

संयुक्त राष्ट्रांच्या अहवालानुसार, 2024 मध्ये अर्थव्यवस्था 6.7% वाढण्याची अपेक्षा आहे.

- युनायटेड नेशन्सने जारी केलेल्या जागतिक आर्थिक परिस्थिती आणि संभावना अहवालानुसार, भारताची अर्थव्यवस्था कॅलेंडर वर्ष 2024 मध्ये 6.7% ने वाढण्याचा अंदाज आहे. या वाढीला चालना देणारा एक महत्त्वाचा घटक म्हणून भारताची लवचिक देशांतर्गत मागणी हा अहवाल अधोरेखित करतो.

मॉर्गन स्टॅन्लीच्या अहवालानुसार 2023-24 मध्ये भारत जागतिक GDP वाढीत 16% योगदान देईल.

- मॉर्गन स्टॅन्लीच्या अहवालानुसार, भारताच्या आर्थिक सुधारणेला लक्षणीय गती प्राप्त झाली आहे, ज्यामुळे जागतिक जीडीपी वाढीसाठी देशाचा महत्त्वाचा वाटा आहे. भारतीय अर्थव्यवस्थेने आशियातील आपल्या समकक्षांना मागे टाकणे आणि क्षेत्राबाहेरील कमकुवतपणाचे उल्लंघन करणे सुरू ठेवल्यामुळे, देशाला चक्रीय आणि संरचनात्मक घटकांच्या संयोजनाचा फायदा होत आहे. मजबूत आणि व्यापक-आधारित पुनर्प्राप्तीकडे निर्देश करत असलेल्या विविध निर्देशकांसह, भारताने 2023-2024 या कालावधीत जागतिक GDP वाढीमध्ये 16% योगदान देणे अपेक्षित आहे.

महिला सन्मान बचत प्रमाणपत्राकडून व्याजावर TDS लागणार नाही.

- केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाने (CBDT) नुकतीच एक अधिसूचना जारी करून स्पष्ट केले की महिला सन्मान बचत प्रमाणपत्र (MSSC) वरून मिळणारे व्याज स्त्रोतावर कर कपात (TDS) च्या अधीन राहणार नाही. या घोषणेमुळे योजनेत गुंतवणूक करणाऱ्या व्यक्तींना दिलासा मिळाला आहे.

2022-23 च्या चौथ्या तिमाहीत स्टेट बँकेने आजवरचा सर्वाधिक त्रैमासिक नफा नोंदवला.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI), देशातील सर्वात मोठी सार्वजनिक क्षेत्रातील कर्जदार, ने 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या चौथ्या तिमाहीत प्रभावी आर्थिक निकाल नोंदवले आहेत. बँकेच्या निव्वळ नफ्यात 83 टक्क्यांनी लक्षणीय वाढ झाली आहे. स्टेट बँक ऑफ इंडियाचा निव्वळ नफा 16,694 कोटी

रिझर्व्ह बँकेने ₹2000 च्या नोटा चलनातून मागे घेण्याची घोषणा केली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने ₹ 2000 मूल्याच्या नोटा चलनातून काढून घेण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला आहे. या नोटा यापुढे जारी केल्या जाणार नसल्या तरी कायदेशीर निविदा म्हणून त्यांचा दर्जा कायम राहिल. ₹2000 च्या नोटा चलनात आणण्याचे उद्दिष्ट पूर्ण झाले आहे आणि इतर संप्रदाय आता अर्थव्यवस्थेच्या चलन आवश्यकता पुरेशा प्रमाणात पूर्ण करतात म्हणून हे पाऊल पुढे आले आहे.

रिजर्व्ह बँकेने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र सरकारकडे 87,416 कोटी रुपयांचा अधिशेष हस्तांतरित करण्याचा निर्णय घेतला.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी सरकारला 87,416 कोटी रुपये अतिरिक्त हस्तांतरित करण्यास मान्यता दिली आहे. मागील वर्षाच्या 30,307 कोटी रुपयांच्या हस्तांतरणापेक्षा ही रक्कम जवळपास तिप्पट आहे. परकीय चलनाच्या गंगाजळीच्या विक्रीतून वाढलेल्या उत्पन्नामुळे सरप्लसमध्ये वाढ झाली आहे. यूएस ट्रेझरीवरील वाढत्या उत्पन्नासारख्या आव्हानांना तोंड देत असूनही, आरबीआयच्या अतिरिक्त हस्तांतरणामुळे सरकारच्या महसुलात लक्षणीय वाढ होण्याची अपेक्षा आहे.

क्रेडिट सुईस ग्रुप एजी आणि यूबीएस ग्रुप एजी यांच्या प्रस्तावित विलीनीकरणाला CCI ने मान्यता दिली.

- भारताच्या स्पर्धा आयोगाने (CCI) क्रेडिट सुईस ग्रुप एजी आणि यूबीएस ग्रुप एजीच्या प्रस्तावित विलीनीकरणाला मंजुरी दिली आहे. UBS Group AG, स्विस-आधारित बहुराष्ट्रीय गुंतवणूक बँक आणि जागतिक कामकाजासह वित्तीय सेवा कंपनी, संपत्ती व्यवस्थापन, मालमत्ता व्यवस्थापन, गुंतवणूक बँकिंग सेवा, रिटेल आणि कॉर्पोरेट बँकिंग प्रदान करते. भारतात, UBS प्रामुख्याने ब्रोकरेज सेवांवर लक्ष केंद्रित करते.

नवीकरणीय ऊर्जा विकासासाठी आयआरईडीए आयपीओ व्यवस्थापित करण्यासाठी IDBI, BOB आणि SBI कॅपिटलची निवड करण्यात आली.

- इंडियन रिन्यूएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी (IREDA) नजीकच्या भविष्यात प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफर (IPO) सह सार्वजनिक करण्यासाठी सज्ज आहे. या महत्त्वपूर्ण कार्यक्रमावर देखरेख करण्यासाठी, सरकारने आयपीओसाठी आयडीबीआय कॅपिटल, बीओबी कॅपिटल आणि एसबीआय कॅपिटल यांची प्रमुख व्यवस्थापक म्हणून नियुक्ती केली आहे. IPO मध्ये सरकारकडून 10% स्टेक विक्री आणि IREDA द्वारे 15% नवीन इक्विटी जारी करणे अपेक्षित आहे, ज्याचा उद्देश अक्षय ऊर्जा प्रकल्प फायनान्सरच्या वाढीसाठी निधी उपलब्ध आहे.

TEST SERIES
Marathi & English

MPSC CIVIL SERVICES
संयुक्त पूर्व परीक्षा
(पेपर 1 आणि पेपर 2)

32 TOTAL TESTS

कराराच्या बातम्या

इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडिया आणि द चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ मालदीव यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली केंद्रीय मंत्रिमंडळाने भारतीय चार्टर्ड अकाउंटंट्स संस्था (ICAI) आणि द चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ मालदीव यांच्यातील सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यास मान्यता दिली आहे. या धोरणात्मक भागीदारीचे उद्दिष्ट भारत आणि मालदीव या दोन्ही देशांमधील लेखा व्यवसायांसाठी, व्यावसायिक विकास, बौद्धिक वाढ आणि परस्पर प्रगतीसाठी लेखा क्षेत्रातील सहकार्य वाढवणे आहे.

शिखर व परिषद बातम्या

परराष्ट्र मंत्री डॉ. एस. जयशंकर यांनी 21 व्या शतकात इंडो पॅसिफिकची दृष्टी प्रत्यक्षात आली आहे यावर भर दिला.

- हिंद महासागर परिषद (IOC) ची स्थापना 2016 मध्ये झाली आणि गेल्या सहा वर्षांमध्ये, प्रादेशिक घडामोडींवर चर्चा करण्यासाठी प्रदेशातील राष्ट्रांसाठी हे प्रमुख सल्लागार मंच बनले आहे. महत्त्वाची राज्ये आणि या प्रदेशातील प्रमुख सागरी भागीदारांना एका समान व्यासपीठावर एकत्र आणून सर्वांसाठी सुरक्षा आणि विकासासाठी प्रादेशिक सहकार्यावर (SAGAR) चर्चा सुलभ करणे हा IOC चा उद्देश आहे.

SCO सदस्यांनी भारताचा डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा प्रस्ताव स्वीकारला.

- आधार, युनायटेड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) आणि DigiLocker चा समावेश असलेल्या डिजिटल पब्लिक इन्फ्रास्ट्रक्चरचा (DPI) विस्तार आणि अवलंब करण्याच्या भारताच्या प्रस्तावाला शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) ने आयसीटी विकास मंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या मेळाव्यात स्वीकारले.
- भारताने दुर्गम गावांना मोबाईल कनेक्टिव्हिटी देण्यासाठी \$3 अब्ज आणि सर्व 250,000 ग्राम परिषदांना ब्रॉडबँड कनेक्टिव्हिटी देण्यासाठी \$5 अब्ज गुंतवणूक करण्याची योजना आखली आहे.

लाओस जानेवारी 2024 मध्ये वार्षिक ASEAN टुरिझम फोरम आयोजित करण्यासाठी सज्ज आहे.

- लाओस जानेवारी 2024 मध्ये वार्षिक ASEAN टुरिझम फोरम आयोजित करण्यासाठी सज्ज आहे, जे देशाची राजधानी शहर व्हिएट्नि येथे होणार आहे. फोरमची थीम "Quality and Responsible Tourism — Sustaining ASEAN Future," आहे. जे शाश्वत आणि जबाबदार पर्यटन पद्धतींवर लक्ष केंद्रित करते.

G7 आणि क्वाड शिखर परिषदेसाठी पंतप्रधान मोदी जपान, पापुआ न्यू गिनी आणि ऑस्ट्रेलियाला भेट देणार आहेत.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी 19 मे पासून सुरू होणाऱ्या आणि 24 मे रोजी समारोप होणाऱ्या तीन देशांच्या दौऱ्यावर जाणार आहेत, ज्यात जपानमधील G-7 शिखर परिषद आणि ऑस्ट्रेलियातील क्वाड लीडर्स समिट यांचा समावेश आहे. 19 ते 21 मे या कालावधीत जपानचे पंतप्रधान फुमियो किशिदा यांचे आमंत्रण स्वीकारून जपानच्या अध्यक्षतेखाली G-7 शिखर परिषदेसाठी पंतप्रधान जपानच्या हिरोशिमाला भेट देतील.

व्यवसाय बातम्या

युरोपियन युनियनच्या नियामकांनी मायक्रोसॉफ्टच्या \$69 बिलियनच्या ऍक्टिव्हिजन ब्लिझार्डच्या अधिग्रहणाला हिरवा कंदील दिला.

- युरोपियन युनियन नियामकांनी मायक्रोसॉफ्टच्या \$69 अब्ज ऍक्टिव्हिजन ब्लिझार्डच्या अधिग्रहणाला हिरवा कंदील दिला, जगातील सर्वात मोठ्या गेमिंग फर्मपैकी एक. मायक्रोसॉफ्टने क्लाउड गेमिंगच्या उदयोन्मुख क्षेत्रात अविश्वासाची चिंता दूर करणाऱ्या उपायांची ऑफर दिल्यानंतर युरोपियन युनियनची कार्यकारी शाखा, युरोपियन कमिशनने या कराराला मंजूरी दिली.

HPCL उना येथे ५०० कोटी रुपयांचा इथेनॉल प्लांट उभारणार आहे.

- हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (HPCL) ने उना जिल्ह्यातील जीतपूर बाहेरी येथे अत्याधुनिक इथेनॉल प्लांट उभारण्यासाठी वचनबद्ध असल्याची घोषणा मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंग सुखू यांनी केली. 500 कोटी रुपयांच्या अंदाजे खर्चासह, या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट प्रदेशात इथेनॉलचे उत्पादन वाढवणे आणि स्थानिक समुदायांसाठी रोजगाराच्या असंख्य संधी निर्माण करणे हे आहे.

Zomato UPI लाँच करण्यासाठी ICICI बँकेसोबत झोमॅटोचे सहकार्य हे कंपनीच्या वापरकर्त्यांसाठी पेमेंट अनुभव सुधारण्याची वचनबद्धता दर्शवते.

- अन्न आणि किराणा डिलिव्हरी कंपनी Zomato ने झोमॅटो UPI नावाची स्वतःची युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस (UPI) ऑफर सादर करण्यासाठी ICICI बँकेसोबत भागीदारीची घोषणा केली आहे. या नवीन वैशिष्ट्यासह, झोमॅटोचे उद्दिष्ट त्याच्या वापरकर्त्यांना वेगळ्या पेमेंट अॅपवर स्विच न करता झोमॅटो अॅपमध्ये ऑर्डर पूर्ण करण्याची आणि अखंडपणे पेमेंट करण्याची परवानगी देऊन पेमेंट अनुभव वाढवण्याचे आहे.

मेट्रोने रिलायन्स रिटेलला इंडिया कॅश अँड कॅरीची 2,850 कोटी रुपयांची विक्री केली.

- जर्मन रिटेलर, METRO AG ने रिलायन्स रिटेल व्हेचर्स लिमिटेड (RRVL) ला रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेडचे किरकोळ साम्राज्य चालवणाऱ्या आपल्या भारतीय रोख आणि कॅरी व्यवसायाची विक्री पूर्ण केल्याची घोषणा केली आहे.

अॅमेझॉन वेब सर्व्हिसेसने 2030 पर्यंत भारतातील क्लाउड इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये \$12.7 बिलियन गुंतवणुकीची घोषणा केली.

- Amazon Web Services (AWS) ने 2030 पर्यंत भारतात क्लाउड इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये \$12.7 अब्ज गुंतवण्याची योजना उघड केली आहे, ज्याचे उद्दिष्ट देशातील क्लाउड सेवांची वाढती मागणी पूर्ण करणे आहे. 2016 ते 2022 दरम्यान AWS च्या 3.7 अब्ज डॉलरच्या मागील गुंतवणुकीवर आधारित, याच कालावधीत या गुंतवणुकीतून भारताच्या अर्थव्यवस्थेत \$23.3 अब्ज योगदान देण्याचा अंदाज आहे. या नवीनतम वचनबद्धतेसह, AWS ची भारतातील एकूण गुंतवणूक 2030 पर्यंत \$16.4 अब्जपर्यंत पोहोचेल.

पुरस्कार बातम्या

जयंत नारळीकर यांना गोविंद स्वरूप जीवनगौरव पुरस्कार 2022 प्रदान करण्यात आला.

- प्रसिद्ध खगोलशास्त्रज्ञ आणि IUCAA चे संस्थापक संचालक, प्रा. जयंत व्ही. नारळीकर यांना भारतीय खगोलशास्त्रीय सोसायटी (ASI) कडून उद्घाटन गोविंद स्वरूप जीवनगौरव पुरस्कार मिळाला. नारळीकर हे ASI चे माजी अध्यक्ष आहेत आणि ते इंटर-युनिव्हर्सिटी सेंटर फॉर अॅस्ट्रॉनॉमी अँड अॅस्ट्रोफिजिक्स (IUCAA) चे संस्थापक संचालक होते. विश्वविज्ञान आणि गुरुत्वाकर्षणावरील त्यांच्या कार्यासाठी ते ओळखले जातात आणि त्यांनी विश्वाच्या उल्कांती समजून घेण्यात महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे.

मॉन्ट्रियलच्या साउथ एशियन फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये 'गौरी'ला 'बेस्ट लॉग डॉक्युमेंटरी' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- कविता लंकेश दिग्दर्शित "गौरी" या माहितीपटाला मॉन्ट्रियल 2023 च्या दक्षिण आशियाई चित्रपट महोत्सवात "सर्वोत्कृष्ट दीर्घ माहितीपट पुरस्कार" मिळाला आहे. हा चित्रपट पत्रकार आणि कार्यकर्त्या गौरी लंकेश यांच्याबद्दल आहे.

संरक्षण बातम्या

भारत आणि इंडोनेशिया यांच्यातील द्विपक्षीय नौदल सराव समुद्र शक्ती-23 सुरु झाला.

- एएसडब्ल्यू कार्वेट, आईएनएस कवरती जे भारतात बांधले गेले आणि डिझाइन केले गेले, 14 ते 19 मे 2023 या कालावधीत 4थ्या भारत-इंडोनेशिया द्विपक्षीय सराव, समुद्र शक्ती-23 मध्ये सहभागी होण्यासाठी बाटम, इंडोनेशिया येथे पोहोचले आहे. भारतीय नौदलाचे डॉर्नियर सागरी गस्ती विमान आणि चेतक हेलिकॉप्टर देखील या सरावाचा भाग असतील, तर इंडोनेशियन नौदलाचे प्रतिनिधित्व केआरआय सुलतान इस्कंदर मुडा, सीएन 235 सागरी गस्ती विमान आणि एएस 565 पँथर हेलिकॉप्टर करतील.

टाटा सन्सचे अध्यक्ष एन चंद्रशेखरन यांना फ्रान्सचा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

- टाटा समूहाचे अध्यक्ष एन चंद्रशेखरन यांना भारत आणि फ्रान्स यांच्यातील व्यापारी संबंध मजबूत करण्यासाठी योगदान दिल्याबद्दल फ्रान्सचा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार शेवेलियर डी ला लीजन डी'ऑनर प्रदान करण्यात आला आहे. फ्रान्सच्या राष्ट्रपतींच्या वतीने युरोप आणि परराष्ट्र व्यवहार मंत्री कॅथरीन कोलोना यांनी चंद्रशेखरन यांना हा पुरस्कार दिला.

विमान क्षेत्रासाठी सरकारचा त्रिसूत्रीय भर देणार आहे.

- नागरी विमान वाहतूक मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया म्हणाले की, सरकार देशाच्या वेगाने वाढणाऱ्या विमान वाहतूक क्षेत्रासाठी सर्वसमावेशक 'गेम प्लॅन' आणि त्रिसूत्रीय धोरणावर काम करत आहे. येथे एका कार्यक्रमात भारतीय विमान वाहतूक बाजाराच्या संभाव्यतेचा संदर्भ देताना, सिंधिया म्हणाले की 2014 मध्ये देशांतर्गत हवाई प्रवाशांची संख्या सहा कोटी होती परंतु 2019 मध्ये ती वाढून 14.4 कोटी झाली. अशा प्रकारे देशांतर्गत प्रवाशांच्या संख्येत 14.5 टक्क्यांची वार्षिक वाढ नोंदवली.

भारतातील संरक्षण उत्पादनाने ₹1 लाख कोटींचा टप्पा ओलांडला.

- भारताने आपल्या संरक्षण क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे कारण देशातील संरक्षण उत्पादनाचे मूल्य प्रथमच ₹1 लाख कोटींच्या पुढे गेले आहे. हे यश या क्षेत्रातील वाढीला चालना देण्यासाठी आणि लष्करी आयातीवरील अवलंबित्व कमी करण्यासाठी लागू करण्यात आलेल्या प्रमुख सुधारणांचा परिणाम आहे. संरक्षण उत्पादनाचे मूल्य गेल्या पाच वर्षांत जवळपास दुप्पट झाले आहे, जे शस्त्रे आणि यंत्रणा निर्यातदार म्हणून भारताचे स्थान मजबूत करण्याच्या प्रयत्नांचे प्रतिबिंबित करते.

भारतीय नौदलाच्या सहाय्या आणि शेवटच्या कलवरी श्रेणीतील पाणबुडी वाघशीरने सागरी चाचण्या सुरु केल्या आहेत.

- भारतीय नौदलाच्या सहाय्या आणि शेवटच्या कलवरी श्रेणीतील पाणबुडी वाघशीरने सागरी चाचण्या सुरु केल्या आहेत. या चाचण्या पूर्ण झाल्यानंतर 2024 च्या सुरुवातीला वाघशीरची भारतीय नौदलाकडे डिलिव्हरी होणार आहे. माझगाव डॉक शिपबिल्डर्स लिमिटेड (MDL) च्या कान्होजी आंग्रे वेट बेसिनमधून 20 एप्रिल 2022 रोजी पाणबुडी लाँच करण्यात आली. संरक्षण मंत्रालयाने सांगितले की MDL ने 24 महिन्यांत प्रकल्पातील 75 'तीन पाणबुड्या वितरित केल्या आहेत आणि सहाय्या पाणबुडीच्या समुद्री चाचण्यांना सुरुवात हा एक महत्त्वाचा टप्पा आहे.

क्रीडा बातम्या

तेलंगणाचा वुप्पाला प्रणित भारताचा 82वा ग्रँडमास्टर ठरला.

- तेलंगणातील 15 वर्षीय बुद्धिबळपटू व्ही. प्रणितने ग्रँडमास्टरचे विजेतेपद मिळवले, तो राज्यातील सहावा आणि भारतातील 82वा ठरला. बाकू ओपन 2023 च्या अंतिम फेरीत यूएसच्या GM हंस निमनचा पराभव करून त्याने हा टप्पा गाठला. या विजयामुळे त्याला 2500, विशेषतः 2500.5 चे एलो रेटिंग ओलांडण्यात मदत झाली. प्रणितने मार्च 2022 मध्ये पहिल्या शनिवारच्या स्पर्धेत त्याचा पहिला GM-नॉर्म आणि आंतरराष्ट्रीय मास्टर (IM) ही पदवी मिळवली

फुटबॉल क्लब बार्सिलोना (FC बार्सिलोना) क्लबच्या 123 वर्षांच्या इतिहासात 27 व्यांदा स्पेनचा चॅम्पियन बनला आहे.

- फुटबॉल क्लब बार्सिलोना (FC बार्सिलोना) क्लबच्या 123 वर्षांच्या इतिहासात 27 व्यांदा स्पेनचा चॅम्पियन बनला आहे, त्यांनी 2019 नंतर त्यांचे पहिले विजेतेपद मिळवले आहे. त्यांनी स्थानिक प्रतिस्पर्धांचा एस्पॅनियोल विरुद्ध 4-2 गुणांसह विजय मिळवून ही कामगिरी केली. त्यामुळे त्यांना दुसऱ्या स्थानावर असलेल्या रियल माद्रिदपेक्षा 14 गुणांनी पुढे जाण्यास मदत झाली.

37व्या राष्ट्रीय खेळांमध्ये गतका मार्शल आर्ट सादर होणार आहे.

- गतका या पारंपारिक खेळाला राष्ट्रीय स्तरावर मोठी चालना मिळणार आहे कारण या वर्षी ऑक्टोबरमध्ये गोव्यात होणाऱ्या 37व्या राष्ट्रीय खेळ 2023 मध्ये त्याचा अधिकृतपणे समावेश करण्यात आला आहे. भारतीय ऑलिम्पिक संघटना (IOA) गोवा सरकारच्या सहकार्याने या राष्ट्रीय स्पर्धेदरम्यान एकूण 43 विषयांसाठी स्पर्धा आयोजित करणार आहे.

भारतीय लष्कराच्या गजराज कॉर्प्सने आसाममध्ये 'जल राहत' या संयुक्त पूर मदत सरावाचे आयोजन केले.

- भारतीय लष्कराच्या गजराज कॉर्प्सने अलीकडेच आसाममधील मानस नदीवरील हाग्रामा पुलावर 'जल राहत' नावाचा संयुक्त पूर मदत सराव केला. या सरावाचा उद्देश संयुक्त कवायतीचे प्रमाणीकरण करणे आणि पूर मदत कार्यात सहभागी असलेल्या अनेक एजन्सीमधील समन्वय वाढवणे हा होता. या कार्यक्रमात भारतीय लष्कर, सशस्त्र सीमा बल (SSB), राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल (NDRF), राज्य आपत्ती प्रतिसाद दल (SDRF), जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (DDMA) आणि पोलिस प्रतिनिधींसह विविध संघटनांचा सहभाग होता. या सरावात पूरग्रस्त भागात तयारीचे समन्वय साधणे आणि बचाव मोहिमेवर भर देण्यात आला.

FIFA विश्वचषक 2026 अधिकृत ब्रँडचे अनावरण करण्यात आले.

- FIFA World Cup ट्रॉफी, ज्याला जगभरातील सर्वात प्रतिष्ठित आणि मान्यताप्राप्त क्रीडा चिन्ह म्हणून ओळखले जाते, हे FIFA विश्वचषक 2026 साठी अधिकृत ब्रँडचे प्रमुख वैशिष्ट्य म्हणून प्रकट केले गेले आहे. एका महत्त्वपूर्ण हालचालीमध्ये, ब्रँडने एक प्रतिमा समाविष्ट केली आहे, ज्याचे विशिष्ट वर्षासह वास्तविक ट्रॉफी, परिणामी 2026 आवृत्ती आणि भविष्यातील कार्यक्रमांसाठी FIFA विश्वचषक प्रतीकाचा पाया बनवणारी एक नाविन्यपूर्ण डिझाइन संकल्पना. ट्रॉफी आणि होस्टिंग वर्षाचे हे संयोजन पुढील वर्षासाठी सातत्यपूर्ण आणि ओळखण्यायोग्य ब्रँड संरचना स्थापित करताना प्रत्येक यजमान देशाचे वेगळेपण प्रदर्शित करण्यासाठी सानुकूलनास अनुमती देते.

दक्षिण आशियाई युवा टीटी चॅम्पियनशिप 2023 मध्ये भारताने 16 सुवर्णपदके जिंकली.

- दक्षिण आशियाई युवा टेबल टेनिस चॅम्पियनशिप 2023 ही तीन दिवसीय आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा 17 मे रोजी अरुणाचल प्रदेशातील इटानगर येथे संपली. भूतान, बांगलादेश, भारत, मालदीव, श्रीलंका आणि नेपाळ या सहा देशांतील 100 हून अधिक खेळाडूंनी या स्पर्धेत भाग घेतला होता. अरुणाचल प्रदेशचे राज्यपाल लेफ्टनंट जनरल केटी पारनाईक (निवृत्त), इटानगर येथील दोरजी खांडू इनडोअर स्टेडियममध्ये समारोप समारंभाला प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. अंतिम दिवशी, यजमान राष्ट्र भारताने स्पर्धेतील सर्व उपलब्ध सुवर्णपदके जिंकून एक उल्लेखनीय कामगिरी केली.

दक्षिण आशियाई युवा टेबल टेनिस चॅम्पियनशिप 2023 निकाल

Event	Winners	Runners-Up
U-19 Boys Singles	Ankur Bhattacharjee (India)	Payas Jain (India)
U-19 Boys Doubles	Divyansh Srivastava/Jash Modi (India)	Ridoy Mohutasin Ahmed/Bawm Ramhim Lian (Bangladesh)
U-19 Girls Singles	Suhana Saini (India)	Yashashwini Ghorpade (India)
U-19 Girls Doubles	Yashaswini Ghorpade/Suhana Saini (India)	Mishka Mohamed Ibrahim/Fathimath Dheema Ali (Maldives)
U-19 Mixed Doubles	Payas Jain/Yashaswini Ghorpade (India)	Akhyar Ahmed Khalid/Fathimath Dheema Ali (Maldives)
U-15 Boys Singles	Priyanuj Bhattacharya (India)	Abhinand (India)
U-15 Boys Doubles	PB Abhinand/Priyanuj Bhattacharya (India)	Hasib Abul Hashem/Rahman Mohd. Mahtabur (Bangladesh)
U-15 Girls Singles	Jennifer Varghese (India)	Avisha Karmakar (India)
U-15 Girls Doubles	Jennifer Varghese/Avisha Karmakar (India)	Sushmita Khadka/Subhashree Shrestha (Nepal)
U-15 Mixed Doubles	Abhinand/Jennifer Varghese (India)	Mohammed Akram Md. Shafiullah/Kavindya Tamadi Alagiyawadu

महत्वाचे दिवस

UN ग्लोबल रोड सेफ्टी वीक: 15-21 मे 2023

- UN ग्लोबल रोड सेफ्टी वीक हा रस्ता सुरक्षेबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि अपघात रोखण्यासाठी पावले उचलण्याचे महत्त्व यासाठी मे महिन्यात आयोजित केलेला वार्षिक कार्यक्रम आहे. जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) आणि UN प्रादेशिक आयोगांद्वारे या सप्ताहाचे आयोजन केले जाते आणि त्याला सरकार, NGO, व्यवसाय आणि व्यक्तींसह भागीदारांच्या विस्तृत श्रेणीद्वारे समर्थन दिले जाते. हा आठवडा 2007 मध्ये प्रथम चिन्हांकित करण्यात आला.

आंतरराष्ट्रीय कुटुंब दिन 15 मे रोजी साजरा केला जातो.

- कुटुंबांचे महत्त्व आणि समाजातील त्यांची भूमिका याविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी 15 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय कुटुंब दिन साजरा केला जातो. हा दिवस आपल्या समाजात कुटुंबे बजावत असलेल्या महत्त्वाच्या भूमिकेवर लक्ष केंद्रित करतो आणि त्यांना भेडसावणाऱ्या समस्यांवर प्रकाश टाकतो. आंतरराष्ट्रीय कुटुंब दिन हा एक जागतिक साजरा आहे जो जगभरातील देशांद्वारे साजरा केला जातो. युनायटेड स्टेट्‌समध्ये, नॅशनल कौन्सिल ऑन फॅमिली रिलेशन, फॅमिली रिसोर्स कोलिशन ऑफ अमेरिका आणि नॅशनल फॅमिली प्लॅनिंग अँड रिप्रोडक्टिव्ह हेल्थ असोसिएशन यासह विविध संस्थांद्वारे हा दिवस साजरा केला जातो.

आंतरराष्ट्रीय शांततेत एकत्र राहण्याचा दिवस 16 मे रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक स्तरावर व्यक्ती आणि समुदायांमध्ये शांतता, सहिष्णुता, सर्वसमावेशकता, समज आणि एकता यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी दरवर्षी 16 मे रोजी शांततेत एकत्र राहण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा केला जातो. वेगवेगळ्या पार्श्वभूमीच्या लोकांमध्ये शांततापूर्ण सहअस्तित्व, परस्पर आदर आणि सुसंवाद जोपासण्याच्या महत्त्वावर जोर देणे हे त्याचे ध्येय आहे. शांततेत एकत्र राहण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस हा जगभरातील लोकांना एकत्र येण्याची आणि शांतता साजरी करण्याची संधी आहे. अधिक शांततापूर्ण जग निर्माण करताना आपल्यासमोर येणाऱ्या आव्हानांवर विचार करण्याची ही वेळ आहे.

आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस 16 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 1960 मध्ये थिओडोर मैमनच्या लेझरच्या यशस्वी ऑपरेशनच्या स्मरणार्थ दरवर्षी 16 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस पाळला जातो. हा दिवस वैज्ञानिक सहयोग वाढवण्यासाठी आणि शांतता आणि शाश्वत प्रगतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी त्याच्या क्षमतेचा लाभ घेण्यासाठी एक स्मरण म्हणून काम करतो. आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस हा एक वार्षिक कार्यक्रम आहे जो विज्ञान, संस्कृती, कला, शिक्षण आणि शाश्वत विकासामध्ये प्रकाशाचे महत्त्वपूर्ण महत्त्व ओळखतो.

जागतिक दूरसंचार आणि माहिती सोसायटी दिवस 17 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक दूरसंचार दिन, ज्याला आता जागतिक दूरसंचार आणि माहिती सोसायटी दिवस म्हटले जाते, 17 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ (ITU) च्या संयुक्त विद्यमाने साजरा केला जातो. हा प्रसंग जागतिक समुदायांवर इंटरनेट आणि विविध संप्रेषण तंत्रज्ञानाच्या प्रभावावर जोर देण्यासाठी काम करतो. जगभरातील असंख्य प्रदेशांना कनेक्टिव्हिटीशी संबंधित अडथळ्यांना सामोरे जावे लागत आहे आणि ITU हे विभाजन कमी करण्याचा प्रयत्न करत आहे.

भारत दरवर्षी 16 मे रोजी राष्ट्रीय डॅंग्यू दिवस साजरा केल्या जातो.

- राष्ट्रीय डॅंग्यू दिवस दरवर्षी 16 मे रोजी डासांपासून पसरणाऱ्या आजाराबाबत जनजागृती करण्यासाठी साजरा केल्या जातो. भारतात पावसाळ्यात आणि नंतर डॅंग्यूच्या रुग्णांमध्ये वाढ होते. केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालय देशभरात विविध स्तरांवर राष्ट्रीय डॅंग्यू दिन साजरा करण्यासाठी विविध कार्यक्रम आयोजित करते. डॅंग्यू हा चार वेगवेगळ्या विषाणूंमुळे होतो आणि एडिस डासांच्या मादींद्वारे पसरतो, जे पिवळा ताप, झिका विषाणू आणि चिकनगुनिया देखील पसरवतात.

आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिन 18 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 18 मे 2023 रोजी आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिन साजरा केल्या जातो. सांस्कृतिक देवाणघेवाण, विविध संस्कृती वाढवणे आणि विविध समुदायांमध्ये परस्पर समंजसपणा, सहकार्य आणि शांतता वाढविण्यात संग्रहालये बजावत असलेल्या महत्त्वाच्या भूमिकेची ओळख वाढवण्याचा उद्देश आहे. 2023 च्या आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिनाची थीम Museums, Sustainability, and Well-being ही आहे.

जागतिक उच्च रक्तदाब दिवस 17 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक उच्च रक्तदाब दिन 2023: 2023 मध्ये जागतिक उच्च रक्तदाब दिन 17 मे रोजी साजरा करण्यात आला. या वार्षिक कार्यक्रमाचा उद्देश उच्च रक्तदाब, त्याची कारणे आणि प्रतिबंध आणि व्यवस्थापनाचे महत्त्व याबद्दल जागरूकता वाढवणे आहे. हे उच्च रक्तदाबाशी संबंधित जोखमींबद्दल लोकांना शिक्षित करण्यासाठी आणि उच्च रक्तदाब टाळण्यासाठी आणि नियंत्रित करण्यासाठी निरोगी जीवनशैली निवडी, नियमित शारीरिक क्रियाकलाप आणि योग्य वैद्यकीय सेवा यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी एक व्यासपीठ म्हणून काम करते.

यूएन जनरल असेंब्लीने 26 नोव्हेंबर हा जागतिक शाश्वत वाहतूक दिवस म्हणून घोषित केला.

- संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने 26 नोव्हेंबर हा जागतिक शाश्वत वाहतूक दिवस म्हणून नियुक्त करण्याचा ठराव स्वीकारून शाश्वत आणि पर्यावरणपूरक वाहतुकीला चालना देण्यासाठी महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलले. या जागतिक उपक्रमाचे उद्दिष्ट जागरूकता वाढवणे, लोकांना शिक्षित करणे आणि वाहतूक स्थिरतेशी संबंधित गंभीर समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय सहकार्य वाढवणे आहे.

जागतिक सुलभता जागरूकता दिवस 18 मे रोजी साजरा केला जातो.

- अपंग व्यक्तींचे सक्षमीकरण विभाग (DEPwD) 18 मे 2023 रोजी जागतिक सुलभता जागरूकता दिवस (GAAD) साजरा करणार आहे, ज्यामध्ये सर्वसमावेशक समाज निर्माण करण्याच्या दृष्टीकोनातून अपंग व्यक्तींच्या वाढीसाठी आणि विकासासाठी समान संधी प्रदान केल्या जातील. जेणेकरून ते उत्पादक, सुरक्षित आणि सन्माननीय जीवन जगू शकतील. DEPwD, सामाजिक न्याय आणि सशक्तीकरण मंत्रालयाच्या अंतर्गत, भारत सरकार ही देशातील दिव्यांग व्यक्तींच्या सर्व विकास कार्यसूचीवर लक्ष ठेवणारी नोडल संस्था आहे.

18 मे हा दिवस जागतिक एड्स लस दिन म्हणून ओळखला जातो.

- 18 मे हा दिवस जागतिक एड्स लस दिन म्हणून ओळखला जातो, हा एक असा प्रसंग आहे जो असाध्य आजारासाठी लस तयार करण्याच्या महत्त्वावर जोर देतो. हा दिवस, ज्याला एचआयव्ही लस जागरूकता दिवस म्हणूनही ओळखले जाते.

जागतिक मधमाशी दिवस 20 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक मधमाशी दिन हा 20 मे रोजी आयोजित केलेला वार्षिक कार्यक्रम आहे ज्याद्वारे मधमाश्या आणि इतर परागकण आपल्या परिसंस्थेत महत्त्वाच्या भूमिकेची समज आणि ओळख वाढवतात. हे पालन 2017 मध्ये संयुक्त राष्ट्रांनी पर्यावरण आणि अन्न उत्पादन दोन्ही टिकवून ठेवण्यासाठी मधमाशांच्या महत्त्वावर जोर देण्याच्या उद्देशाने स्थापित केले होते. जागतिक मधमाशी दिन साजरा करण्यामार्गे मधमाश्या आणि त्यांच्या अधिवासाचे रक्षण करणाऱ्या प्रयत्नांना प्रोत्साहन देण्याचा प्रयत्न केला जातो, तसेच जैवविविधता टिकवून ठेवण्यासाठी आणि जगभरातील अन्नसुरक्षा सुनिश्चित करण्यासाठी परागकणांच्या महत्त्वावर भर दिला जातो.

आंतरराष्ट्रीय चहा दिवस 21 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जगभरातील चहाचा दीर्घ इतिहास आणि सांस्कृतिक महत्त्व साजरे करण्यासाठी 21 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय चहा दिन साजरा केला जातो. उपासमार आणि गरिबीशी लढण्यासाठी चहाचे महत्त्व, तसेच चहाचे शाश्वत उत्पादन आणि वापर याविषयी जागरूकता निर्माण करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.

संवाद आणि विकासासाठी सांस्कृतिक विविधतेसाठी जागतिक दिवस**2023: 21 मे 2023**

- संवाद आणि विकासासाठी सांस्कृतिक विविधतेसाठी जागतिक दिवस, ज्याला विविधता दिवस म्हणूनही ओळखले जाते, हा 21 मे रोजी आयोजित केलेला वार्षिक उत्सव आहे. त्याचा उद्देश जगभरातील देश, प्रदेश आणि व्यक्तींमध्ये अस्तित्वात असलेल्या सांस्कृतिक विविधता ओळखणे आणि त्यांचे मूल्य देणे हा आहे. जगातील प्रमुख संघर्षांचा एक मोठा भाग सांस्कृतिक फरकांमुळे उद्भवतो या वस्तुस्थितीमुळे या दिवसाचे महत्त्वपूर्ण महत्त्व आहे.

निधन बातम्या**हिंदुजा गुपचे अध्यक्ष एस. पी. हिंदुजा यांचे निधन झाले.**

- चार हिंदुजा बंधूंपैकी ज्येष्ठ आणि हिंदुजा समूहाचे अध्यक्ष श्रीचंद परमानंद हिंदुजा यांचे लंडनमध्ये निधन झाले. काही काळ त्यांची तब्येत खराब होती. ते 87 वर्षांचे होते. त्यांनी त्यांचा कौटुंबिक व्यवसाय वाढवला, ज्यात व्यावसायिक वाहन निर्माता अशोक लेलँड आणि खाजगी बँक इंडसइंड यांचा समावेश आहे.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या**डॉ. मनोज कुमार यांचे 'सुप्रीम कोर्ट ऑन कमर्शियल आर्बिट्रेशन'****पुस्तकाचे प्रकाशन झाले.**

- लवाद कायदा 1940 आणि 1996 चा समावेश असलेल्या 1988 ते 2022 पर्यंतच्या निकालांसह तीन खंडांचे संकलन, डॉ. मनोज कुमार यांचे 'व्यावसायिक लवादावरील सर्वोच्च न्यायालय' आणि श्री. आर. वेंकटरामानी यांनी लिहिलेले पुस्तक 13.05.5 रोजी प्रसिद्ध झाले. 2023 हा हममुराबी आणि सोलोमन पार्टनर्सचा संस्थापक दिवस आहे.

आदित्य भूषण यांचे "Guts Amidst Bloodbath" हे आत्मचरित्र प्रकाशित झाले.

- अंशुमन गायकवाड या माजी भारतीय कसोटी क्रिकेटपटूने क्रिकेट क्लब ऑफ इंडिया (CCI) येथे "Guts Amidst Bloodbath" या त्याच्या अर्ध-आत्मचरित्रात्मक पुस्तकाचे प्रकाशन केले. सचिन तेंडुलकर, गुंडापा विश्वनाथ, सुनील गावस्कर, दिलीप वेंगसरकर, रवी शास्त्री आणि कपिल देव या सहा माजी क्रिकेट कर्णधारांनी या कार्यक्रमाला उपस्थिती लावली होती. या दिग्गज क्रिकेटपटूंनी किस्सा शेअर केला आणि गायकवाड यांच्या खेळातील योगदानाबद्दल त्यांचे कौतुक केले.

रस्किन बाँडने 'द गोल्डन इयर्स' नावाचे नवीन पुस्तक लिहिले.

- भारतीय लेखक रस्किन बाँड यांनी "द गोल्डन इयर्स: द मेनी जॉयज ऑफ लिव्हिंग ए गुड लॉग लाईफ" हे पुस्तक लिहिले आहे. गोल्डन इयर्स हे पुस्तक हार्वर्कोलिन्स इंडियाने प्रकाशित केले आहे आणि बाँडच्या 89 व्या वाढदिवसाला 19 मे 2023 रोजी प्रकाशित केले आहे. "द गोल्डन इयर्स" 60, 70 आणि 80 च्या दशकात बाँडच्या अनुभवांवर लक्ष केंद्रित करते.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

डेटा गव्हर्नन्स क्वालिटी इंडेक्सवरील सर्वेक्षण अहवालात MoPSW दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- बंदरे, शिपिंग आणि जलमार्ग मंत्रालयाने (MoPSW) 2022-2023 Q3 साठी अत्यंत प्रभावशाली डेटा गव्हर्नन्स क्वालिटी इंडेक्स (DGQI) मूल्यांकनामध्ये 66 मंत्रालयांमध्ये दुसरे स्थान मिळवून उत्कृष्ट कामगिरी केली आहे. मंत्रालयाला 5 पैकी 4.7 गुण मिळाले आहेत, जे डेटा गव्हर्नन्समध्ये उत्कृष्टता प्राप्त करण्यासाठी मंत्रालयाच्या अटल वचनबद्धतेवर प्रकाश टाकते.

भारतातील अल्ट्रा-हाय-नेट-वर्थ व्यक्तींची संख्या 2027 पर्यंत 58.4% वाढून 19,119 वर पोहोचेल.

- नाइट फ्रँकच्या अलीकडील अहवालात पुढील पाच वर्षांत भारतातील अति-उच्च-नेट-वर्थ व्यक्ती (UHNWI) आणि अब्जाधीश लोकसंख्येमध्ये लक्षणीय वाढ झाल्याचे सूचित करते. UHNWI व्यक्तींमध्ये अंदाजे 58.4% वाढ, 2022 मधील 12069 वरून 2027 मध्ये 19119 पर्यंत निव्वळ संपत्ती \$30 दशलक्ष पेक्षा जास्त असण्याची अंदाजित 58.4% वाढ हा अभ्यास दर्शवितो. शिवाय, भारताची अब्जाधीश लोकसंख्या सन 2022 मध्ये 161 व्यक्तींवरून वैयक्तिक 1922 पर्यंत वाढण्याची अपेक्षा आहे.

जागतिक स्तरावर 46 शहरांमध्ये घरांच्या वार्षिक किमतीत मुंबई सहाव्या क्रमांकावर आहे.

- रिअल इस्टेट सल्लागार नाइट फ्रँक इंडियाच्या अहवालानुसार, उच्च श्रेणीतील निवासी मालमत्तांच्या वार्षिक किमतीत 5.5% वाढीसह मुंबई 46 जागतिक शहरांमध्ये सहाव्या क्रमांकावर पोहोचली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- 2022 च्या पहिल्या तिमाहीत मुंबईने 38 व्या क्रमांकावरून लक्षणीय प्रगती केली आणि बेंगळूरू आणि नवी दिल्लीनेही निर्देशांक क्रमवारीत वरची वाटचाल पाहिली.
- आंतरराष्ट्रीय निर्देशांकावर मुंबईची वाढ मुख्यत्वे शहरातील मागणी वाढण्याला कारणीभूत आहे.
- सर्व विभागांसाठी मागणी मजबूत असताना, उच्च मूल्यांच्या उत्पादनांच्या विक्रीत वाढ झाल्याचे अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.

संयुक्त राष्ट्रांच्या अहवालानुसार, भारताने म्यानमार जंटाला ₹422 कोटी रुपयांची शस्त्रे पुरवली.

- संयुक्त राष्ट्रांच्या (यूएन) अलीकडील अहवालात असे उघड झाले आहे की भारतीय सरकारी मालकीच्या कंपनी आणि देशातील खाजगी कंपन्यांनी म्यानमारमधील लष्करी सैन्याला ₹422 कोटी (अंदाजे \$51 दशलक्ष) किमतीची शस्त्रे, दुहेरी वापराच्या वस्तू आणि कच्चा माल पुरवठा केला आहे. "द बिलियन डॉलर डेथ ट्रेड: इंटरनॅशनल आर्म्स नेटवर्क जे म्यानमारमध्ये मानवी हक्कांचे उल्लंघन सक्षम करतात" या शीर्षकाचा अहवाल, या व्यापाराला सुलभ करण्यासाठी UN सदस्य देशांच्या सहभागावर प्रकाश टाकतो, जे म्यानमारमधील मानवी हक्कांच्या उल्लंघनात थेट योगदान देते.

विविध बातम्या

कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने C-PACE सादर केले.

- कंपनी व्यवहार मंत्रालयाने (MCA) एमसीए रजिस्टरमधून कंपन्यांना काढून टाकण्याची प्रक्रिया सुव्यवस्थित करण्यासाठी सेंटर फॉर प्रोसेसिंग एक्सेलरेटेड कॉर्पोरेट एक्झिट (C-PACE) ची स्थापना केली आहे. C-PACE चा उद्देश नोंदणीवरील भार कमी करणे आणि भागधारकांना त्यांच्या कंपनीचे नाव रजिस्टरमधून काढून टाकण्यासाठी एक सोयीस्कर प्रक्रिया प्रदान करणे हा आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- हा उपक्रम एमसीएच्या कंपन्यांसाठी व्यवसाय करणे आणि बाहेर पडणे सोपे करण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.
- C-PACE रजिस्टर ऑफ कंपनीज (RoC) अंतर्गत कार्य करेल आणि प्रक्रिया आणि विल्हेवाटीसाठी अर्ज हाताळेल.
- C-PACE च्या कार्यालयाचे उद्घाटन 1 मे 2023 रोजी, MCA चे तपासणी आणि तपास संचालक RK दालमिया यांच्या हस्ते करण्यात आले.
- हरिहरा साहू, ICLS, यांची C-PACE चे पहिले रजिस्ट्रार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, ज्यांचे पर्यवेक्षण महासंचालक ऑफ कॉर्पोरेट अफेयर्स (DGCoA), नवी दिल्ली करतील.
- C-PACE ची स्थापना स्वच्छ नोंदणी राखण्यात आणि भागधारकांना अधिक मौल्यवान माहिती प्रदान करण्यात मदत करेल.
- C-PACE ची ओळख करून दिल्याने, कंपन्या कोणत्याही अडचणीविना सहज निर्गमन प्रक्रियेची अपेक्षा करू शकतात.

पासांग दावा शेर्पा 26 वेळा एव्हरेस्ट सर करणारे दुसरे व्यक्ती ठरले आहे.

- Pasang Dawa Sherpa, ज्यांना Pa Dawa म्हणूनही ओळखले जाते, 26 व्यांदा एव्हरेस्ट शिखरावर यशस्वीरित्या पोहोचले आणि नेपाळच्या अन्य एका मार्गदर्शकाने केलेल्या विक्रमाची बरोबरी केली. पाळच्या हिमालयातील पर्वतारोहणातील कामगिरीचे दस्तऐवज असलेल्या हिमालयन डेटाबेसनुसार, Pa Dawa ने यापूर्वी 25 वेळा एव्हरेस्टवर चढाई केली होती, ज्यात 2022 मध्ये दोन चढाईचा समावेश होता. 1998 मध्ये त्याची सुरुवातीची यशस्वी चढाई झाल्यापासून, Dawa ने सातत्याने जवळपास दरवर्षी प्रवास केला आहे.

भारत आणि बांगलादेशने '50 स्टार्ट-अप एक्सचेंज प्रोग्राम' सुरू केला.

- भारत आणि बांगलादेशमधील 50 स्टार्ट-अप एक्सचेंज कार्यक्रमात सहभागी झालेल्या 10 स्टार्ट-अप कंपन्यांची प्रारंभिक तुकडी 8 ते 12 मे दरम्यान भारताच्या यशस्वी भेटीनंतर ढाका येथे परतली आहे. हे स्टार्ट-अप ई-कॉमर्स, आरोग्य, वाहतूक आणि लॉजिस्टिक, ऊर्जा, शिक्षण आणि कौशल्य विकास यासह विविध क्षेत्रात कार्यरत आहेत.
- एक्सचेंज प्रोग्राम बांगलादेशातील 50 स्टार्ट-अप आणि भारतातील 50 स्टार्ट-अप यांच्यात भेटीची सुविधा देतो, ज्याचा उद्देश भागीदारी वाढवणे, व्यावसायिक संबंध वाढवणे, अनुभव आणि ज्ञान सामायिक करणे आणि तरुण उद्योजकांमध्ये सहकार्य वाढवणे. या कार्यक्रमाची मांडणी दोन्ही देशांच्या पंतप्रधानांमध्ये नुकत्याच झालेल्या द्विपक्षीय शिखर परिषदेदरम्यान करण्यात आली.

टॅरिफ लावण्याच्या युरोपियन युनियनच्या प्रस्तावाबद्दल भारत जागतिक व्यापार संघटनेकडे तक्रार करण्याची योजना आखत आहे.

- सरकारी आणि उद्योग सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, भारताने पोलाद, लोहखनिज आणि सिमेंट यासारख्या उच्च-कार्बन वस्तूवर 20% ते 35% दर आकारण्याच्या युरोपियन युनियनच्या प्रस्तावाबाबत जागतिक व्यापार संघटनेकडे तक्रार करण्याची योजना आखली आहे.

नेपाळी गिर्यारोहक कामी रीता शर्पा यांनी 27 व्यांदा एव्हरेस्ट शिखर गाठून विक्रम केला.

- नेपाळी गिर्यारोहक कामी रीता शर्पा यांनी 27 व्यांदा एव्हरेस्ट शिखर गाठून जगातील सर्वात उंच पर्वताच्या शिखरावर पुन्हा दावा केला आहे. 2018 पासून 53 वर्षीय व्यक्तीने 22 व्यांदा एव्हरेस्टवर चढाई केली तेव्हापासून ते विजेतेपद राखले होते, मागील चिन्ह त्याने इतर दोन शर्पा गिर्यारोहकांसह सामायिक केले होते, जे दोघेही निवृत्त झाले आहेत.

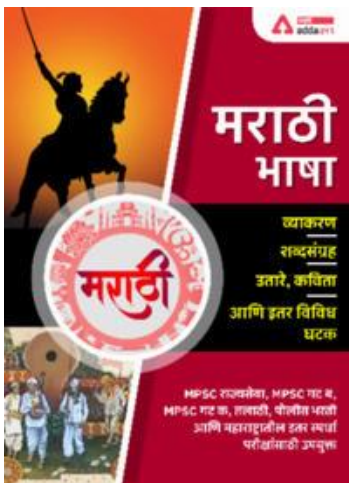
हिरोशिमा येथे महात्मा गांधींच्या प्रतिमेचे पंतप्रधानांच्या हस्ते अनावरण करण्यात आले.

- जपानमधील हिरोशिमा येथे महात्मा गांधींच्या प्रतिमेच्या अनावरण समारंभाला भारताचे माननीय पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी उपस्थित होते. उपस्थित असलेल्या इतर आदरणीय पाहुण्यांमध्ये महामहिम श्री नकातानी जनरल, पंतप्रधानांचे विशेष सल्लागार आणि संसद सदस्य यांचा समावेश होता.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- NeSL चे MD आणि CEO: देबज्योती रे चौधरी
- रिजर्व्ह बँकेचे गव्हर्नर: शक्तीकांत दास
- नौदल प्रमुख, भारत: अॅडमिरल आर हरी कुमार पीव्हीएसएम
- इंडोनेशियाचे राष्ट्राध्यक्ष: जोको विडोडो
- इंडोनेशियाची राजधानी: जकार्ता
- इंडोनेशियाचे चलन: इंडोनेशियन रुपिया
- जागतिक आरोग्य संघटनेचे प्रमुख: डॉ टेड्रोस अधानोम गेब्रेयसस;
- जागतिक आरोग्य संघटनेचे मुख्यालय: जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड;
- जागतिक आरोग्य संघटनेची स्थापना: 7 एप्रिल 1948;
- जागतिक आरोग्य संघटना पालक संघटना: संयुक्त राष्ट्र.
- FIFA ची स्थापना: 21 मे 1904
- FIFA चे मुख्यालय: झुरिच, स्वित्झर्लंड
- FIFA चे अध्यक्ष: जियानी इन्फॅंतिनो
- अन्न आणि कृषी संघटनेचे महासंचालक: क्यू डोंग्यू;
- अन्न आणि कृषी संघटनेचे मुख्यालय: रोम, इटली;
- अन्न आणि कृषी संघटना स्थापना: 16 ऑक्टोबर 1945

मराठी

MARATHI

वनराई

वनरक्षक बॅच 2023

Start May 12, 2023
9 AM to 11 AM

MARATHI

नगरपरिषद

भरती बॅच- 2023

LIVE Classes

Start May 29, 2023
2 PM to 5 PM

MARATHI

कृषी विभाग

वरिष्ठ लिपिक / सहाय्यक अधीक्षक भरती 2023

सिलेक्शन बॅच

Start May 17, 2023
12 PM to 5 PM

MARATHI

PMC भरती 2023

GK + Maths + Reasoning

विशेष बॅच

Start Apr 20, 2023

MARATHI

तलाठी भरती 2023

Capsule Course Batch

With Free Test Series & ebooks

Start Apr 24, 2023

MARATHI

अर्जून

राज्यसेवा पूर्व परीक्षा बॅच 2023

Live + Recorded + Test series + Test Discussion

Starts Mar 24, 2023
1 PM to 3 PM

